RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL
Nº 86 : 01 02

SAM THƯ MƯỜI BỐN. ☰ SỐ THỨ 2664 — NGÀY THỨ TƯ 3 FÉVRIER 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng	Người đem đi mỗi số	Gửi về tỉnh	Nhà-in Trung-bắc tân-văn	Nhà-in Nam-ký	Nhà-in Đông-pháp
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$30	6$60	12$00		
Các làng và									
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»			
Sáu tháng.	3 00	3.50	3 20	3.20	3.30	6.00			
Ba tháng.	1 50	1.75	1 60	1.60	1.65	3.00			
Một tháng.	0. 50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00			

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM HUY-LỤC
Administrateur gérant: HUỲNH-VĂN-LUÂN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 la ligne
Par contrat annuel . . . .
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Ở xứ ta kíp nên có nông-nghiệp ngân-hàng

Thế nào là nông-nghiệp ngân hàng? Trước khi giải cái cớ vì sao mà ở xứ ta kíp nên có nông-nghiệp ngân-hàng, ta cũng nên kể cái đại-lược nông-nghiệp ngân-hàng ra làm sao, cái công-dụng nông-nghiệp ngân-hàng những thế nào, thì mới rõ cái lợi ích của nông-dân mình trông về cải nông-nghiệp ngân-hàng to lớn là dường nào và cái nông-nghiệp ngân-hàng ở trong xứ này có hay không, chẳng hay chóng có quan-hệ cho cái tiền-đồ nông-nghiệp xứ này là dường nào vậy.

Ngân-hàng là nhà băng. Tiếng «nhà băng» thì ta phần nhiều đã có hơi hiểu biết. Nông-nghiệp ngân-hàng tức cũng là một thứ nhà băng, hùn hợp tư-bản, gom góp những tiền vụn vặt linh-tinh, để làm cái vốn mở mang nông-nghiệp cho cả trong một xứ; phàm là nhà làm ruộng, phàm những việc thuộc về nghề làm ruộng đều có thể vay vốn ở nhà băng ấy, giao-dịch với nhà băng ấy mà cải-lương, mà chấn-chỉnh, mà khuếch-trương, mà mưu tính mọi bề tiện-lợi cho nghề-nghiệp mình; tiền vốn trong nhà băng thì hoặc của chính-phủ dụng đặt ra, hoặc của các nhà tư-bản tổ-chức nên, tuy cũng là một sự doanh nghiệp lấy lợi mà lời có ngụ cái ý giúp đỡ nông-dân, khuyến-khích nông-nghiệp ở trong; và đã lập thành nhà băng, có thể thu-trữ được những món tiền dư-dụ chưa tiêu đến, những số tiền lụn-vụn chưa đem dùng được việc của mọi người, những đồng tiền như thế tụ lại một chỗ ở nhà băng thì dùng ra được việc mà tan-tác mọi chỗ thì chẳng có giá-trị gì, nên người gửi vốn vào đấy chỉ cầu lấy cái lãi tí-tí, mà người vay vốn không phải chịu cái lãi nặng mấy; người mình ai đã được biết cách cho vay ở nhà băng, cũng thích-thuộn gạo-nước giá được vậy tiền nhà băng mà buôn bán làm ăn thì không khi nào không kiếm ra miếng ăn được; nhà băng thường vậy, mà nhà băng chuyên có một mục-đích riêng để giúp đỡ nông-dân, khuyến khích nông-nghiệp là nông-nghiệp ngân-hàng thì lãi lại còn nhẹ hơn nhiều; vay được ở các nhà băng không bao giờ lãi quá một phần, mà nông-nghiệp ngân-hàng cho vay thì thường thường lại chỉ có lãi có năm sáu ly là nhiều nhất, không khi nào có cái lối cho vay cắt cổ, một vốn bốn lãi như các nhà làm ruộng ta hằng năm phải ăn vay dẫn từ mùa này qua mùa khác, chịu bóp chẹt với các cụ bá nhà quê.

Ở các nước bên Âu Mỹ, nghề nghiệp đã phát-đạt lắm, mà tư-bản cũng dư-dụ nhiều, chẳng cứ nông-nghiệp có ngân-hàng, mà công-nghiệp thương-nghiệp đều có ngân hàng, cho đến kẻ bình-dân, người lao-động cũng đều có ngân-hàng riêng, nên cách sinh hoạt thật được đủ đường dễ dãi thảnh thơi, kẻ có của, người có công, sẵn được cái cơ quan liên-lạc chung với nhau, mà trong nước thành ra không có một đồng tư-bản nào để không, không có một chút nhân-công vô dụng, nghề nghiệp gì cũng tấn tới thịnh vượng, mà dân chẳng lo đói, nước chẳng lo nghèo. Đây hãy nói riêng về nông nghiệp ngân-hàng, đã thấy có cái lợi ích cho nông-dân không biết thế nào mà kể xiết; một nhà làm ruộng có năm mười mẫu ruộng, cái số hoa-lợi thu-hoạch được cả vừa đủ hoặc thiếu một tí sự chi dụng trong một năm, tuy cũng vẫn thường chú ý muốn cải lương, muốn chấn-chỉnh, muốn khuếch trương, muốn mưu-tính mọi bề lợi ích cho nghề nghiệp mình, lấy cái trí xem xét, cái tài kinh-nghiệm, biết miếng đất này đã già đã cỗi thì làm thế nào cho màu-mỡ lại phục-nguyên, biết thứ cây nọ có nhạy có sâu thì làm thế nào cho tốt tươi như cũ, biết lựt đất thì làm thế nào cho khỏi ngập, biết hạn đấy thì làm thế nào cho khỏi khô, biết giống thứ nông-sản nào lợi thì làm thế nào mà giống, biết sắm thứ điền-khí này hơn thì làm thế nào mà sắm, hoặc muốn mở-mang những ruộng đất mới, hoặc muốn kinh-doanh những công-trình to, nhưng nếu không nhờ lượng nhờ vốn được ở nông-nghiệp ngân-hàng thì cũng đành bỏ tay vô sách, cứ đành phải giữ cái cách làm ăn cầu-thả mỏ-mắng, trông mây trông gió, được hồng nhờ trời, còn mong gì cây cấy được phong thu, vật-sản được tăng tiến; nay nhờ có nông-nghiệp ngân-hàng sẵn phương-diện tế, đem thế cố nắm mười mẫu ruộng đó, nhờ lượng nhờ vốn mà lấy cái vụn bón cho đất vườn già cỗi, chứa chạy chỗ cây cối nhạy sâu, thủy hạn có cách phòng ngừa, đồi bãi có lượng khai khẩn, gây được nông-sản thật tốt, sắm được điền-khí thật tinh; cũng là mẫu ruộng mà có vốn có lượng làm được đến nơi đến chốn, thì thu hoạch được chắc mà có lợi được gấp mấy cái mẫu ruộng làm cầu-thả mỏ-mắng vì thiếu vốn thiếu lượng. Ở những nước có nông-nghiệp ngân-hàng, thật đã giúp cho nông-dân được phong-phú, nông-nghiệp được chấn-hưng nhiều vậy. Chẳng những thế mà thôi, nông-nghiệp ngân-hàng lại còn giúp cho nông-dân được mọi bề tiện lợi nữa: hoặc là các nông-sản của nhà nông gặp phải chiều hàng còn ế ẩm, tiêu-thụ không được chạy, mà những người thâu-nhập bất cứ lúc mua giá rẻ của mình, thì đã có nông-nghiệp ngân-hàng hỗ giá nông-sản của mình, trả trước cho một số tiền để tiêu việc cần mà đợi khi lên giá; hoặc là các nhà nông phải cần dùng những thứ gì mua ở ngoại-quốc, mà mỗi nhà mua lẻ mỗi tí, thì hàng hóa phải qua nhiều tay môi-giới mà thường bị giá cao, nông-nghiệp ngân-hàng cũng có thể xuất vốn ra trực-tiếp mua cất ở các nhà chế-tạo dùng các nơi xuất sản giảm mà phân phát cho các nhà nông được mua cái giá khí hạ. Nông-nghiệp ngân-hàng mà kinh doanh được cho thật khôn khéo, thì nhà nông trong xứ thật được tiện lợi đủ đường. Ấy nông-nghiệp ngân-hàng là thế; cái lợi ích của nông-nghiệp ngân hàng đối với nông-dân trong xứ như thế; một xứ như xứ ta mà lại chẳng kíp nên dựng đặt cho có, tổ-chức cho thành dư?

(*Còn nữa*)

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 31 Janvier 1926

Việc thi-hành tại nghị-viện Pháp

Tại thứ-tám nghị-viện, đã bàn xong các điều-khoản về bản dự-án tài-chính. M. Nogaro có bày tỏ một lẽ khó khăn, và bất-tiện về khoản thứ thuế-sản. Ông có nói: ngày nay ta cần phải có một cái chính sách đối với tiền-tệ.

M. Georges Bonnet có nói nay cần phải trả tính cho tiền-tệ có giá nhất định. M. Bokanowski có nói về cái tình-thế thợ thuyền ở nước Pháp, ông so sánh với tình thế thợ-thuyền nước Hoa-kỳ, và nước Nga. Ông có nói chớ nên làm cho các nhà doanh-nghiệp phải nguội lòng, và đừng có làm cho những nhà tiểu tư-bản phải lo về việc cường thắt càng việc đánh thuế tài-sản.

Ngày thứ ba đã bắt đầu bàn về các khoản.

Nước Pháp và nước Ý

M. Briand đã tiếp ủy-viên nước Volpi. Hai nước Pháp Ý sẽ điều đình về nhau về cái trái khoản Pháp Ý.

Sẽ thay mặt ở nước Pháp

Vì các giấy họp-đồng về việc tăng thêm công, ở mỏ miền thổ lợi rật khác, nên hội đồng liên-hiệp định hôi ngày 9 kiến của thất cả các hội có quan trọng hội liên-hiệp, rồi mới quyết định về cái vấn-đề ấy.

Việc tuyển bình ở nước Đức

Trà-bình ở Cologne đã rất đông, không xảy ra điều gì khó khăn cả.

Việc nước Nhật bản

Nhật-hoàng đã ban tước tá cho tướng Kato. Ngày 2 Février sắt đám hà tước theo lễ phật giáo. M. Wakatsuki được quyền chức thủ-tướng, ngày mai sẽ nhận chức.

Các nhà tài chính có ý hoan nghênh quan thủ tướng mới, và xin quan thủ tướng mới cứ thi hành cái chính sách giả hạ.

Việc ở Phi-luật tân

Một chiếc tàu của nhà nước, tên là Bustamante bị cạn ở Aparri, cửa bể phía bắc Luzon, ngày 28 mới rồi.

Số thương-mại tổng cộng của Phi-luật tân trong năm 1925 được 537 triệu pesos, trong số ấy có 284 triệu là hàng hóa xuất cảng. Về số buôn bán với Hoa kỳ thì nhập cảng là 213 triệu. Số bánh đưa xuất cảng là 32 triệu. Số đay là 7 triệu. Số thuế nhập cảng giảm 5.600.000 pesos, và số hàng nhập cảng tăng lên 5 triệu.

Việc nước Hoa-kỳ

Nước Nga mua 12.000 cái máy kéo hiệu Ford. Một phần là mua chịu.

Nguyên lão nghị viện bàn bạc bình lệ rồi bỏ về quyết nghị ưng dự tòa tuần phán quốc tế.

Nước Nga-uy định mậu thải 30 triệu ở Hoa-kỳ.

Việc nước Đức

Đảng hữu dân, đảng tự-do, và đảng quốc-dân có tuyên lời phản kháng cái thái-độ của tòi nội-các Cát đảng ấy nói tòa nội-các cứ trái với hiến-pháp mới, và nói các đảng ấy sẽ đề chế việc bảo cử.

Quan lại các nước Đức ở Maroc, phản kháng về việc phạm các thứ tiền ngoại giao.

Nước Tàu với nước Trung hoa

M. Lafference có đánh giây thép cho quan thương-thư bộ ngoại-giao Trung-hoa tỏ ý muốn phân xử xong các việc khó khăn về Trung-đông thiết-lộ, và bỏ đặt cuộc giao tế thân ái của hai nước.

Việc ở Syrie

Ramadan, nguyên đại tá nước Thổ, và là một viên tướng có thế-lực đã đầu hàng ở Damas.

Ở miền ngoại châu thành thành Damas, thôn-dân đánh đuổi bọn thổ phỉ. Chúng bỏ lại nhiều ở thi.

Trong khi pháo pháo vào Jobar, địch quân tổn hại rất nhiều.

Việc ở Maroc

Viên phóng-sự báo *Times* có nói các báo Tây-ban-nha tỏ tình phản kháng về việc đại ấy Canalejas lưu tại miền quốc tế. Đại-ấy bị người là vì hai bên mà điều đình, kỳ thực là thủ túc của hai người Đức là Herkländer, và Mannesmann.

(*Indopacifi*)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi xin quí báo giải hộ giúp cho tôi việc sau này:

Có người lý-trưởng trong hạt tôi đem phiếu quốc-trái Đông-pháp (Bon Indochinois 50 $) lại giảm bớt cho tôi. Không biết phiếu tư này là phiếu công-cộng hay là phiếu công-ích. Nếu phiếu ấy là phiếu công mà tôi muốn mua thì chỉ phải bỏ lý trưởng làm giấy bán ngay tại nhà tôi hay tại kho bạc mới được. Giấy bán ấy có cần phải chữ chánh hương-hộ ký nữa không? Phòng tôi mua được phiếu ấy mà khi trả ra số thì tôi chỉ phải đem phiếu trắng ấy với giấy bán ấy ra kho bạc bắn tính linh tiền là được hay phải làm thế nào mà lĩnh được tiền? Xin quí báo chỉ bảo cho tôi được tuân theo, tôi xin cảm ơn lắm.

LỜI ĐÁP. — Phiếu công-thái Đông-pháp không có đề tên ai thì chẳng qua cũng như cái giấy bạc thôi, vào tay ai thì người ấy được hưởng. Nhưng muốn phòng xa khỏi mua phải của ăn cắp thì cứ bắt người bán làm giấy là được, nếu người bán là lý-trưởng thì nên lý-trưởng ấp triện vào giấy bán là chắc rồi. Không có lệ nào lại mua bán tại kho bạc bao giờ.

Ph. h. L.

Hoàng-tôn Tuyên Hoàng-đế Ninh-lăng đại-lễ

(*Tiếp theo*)

Đạo lộ: năm cái cờ ngũ-hành, trống một cái, chiêng một cái, cờ cửu-long chín cái, bát-âm một bộ, xe lông-dư một cái, hai lọng, một cái xe tay, hai lọng, một cái ngọc-lễ, bốn cái lọng, tám lá cờ bát môn, hai cái cờ vàng, hai cờ kinh tiết, 12 cờ lọng, rồi đến các quan văn ở bộ quan đi nh-thần mặc tang-phục theo chiều. Ấy là hết một đạo ngự Thánh-giá Ninh-lăng vậy.

Khi đạo ngự ấy đã ra khỏi cửa Thanh-nhon rồi thì do con đường tả-ngạn sông Hương sang (Huế - Quảng trị) thẳng tới đường Paul-Bert, rồi qua cầu Clémenceau theo đường Jules Ferry lên thẳng Nam-giao, khi đến nơi cầu Bến-ngự thì đình trú lại một hồ tại trong một cái lô điện làm tạm nơi ấy. Phút dẫn hồi 8 giờ đến 11 giờ thì đình trú, mà đi từ cửa Hiển-nhơn đến cầu Bến-ngự là chỉ phỏng chừng bảy kilomètres thôi. Ngày ấy tại trên kỳ-đài trước cửa Ngọ-môn treo một lá cờ trắng, khi đám đưa đi rồi thì lá cờ ấy sẽ triệt giải; các tàu các sở của chánh-phủ Bảo-hộ thấy đều treo cờ rũ.

Đám rước đi đến trú tại lô-điện bên Nam-giao, rồi khởi hành từ Bến-ngự đến Nam-giao vào khoảng 5 giờ chiều lại đình trú tại nơi ấy một đêm. Đến sáng ngày 17 lại khởi hành từ Nam-giao đến cầu Dõ-mít tạm đình tại nơi ấy chừng nửa giờ rồi lại khởi hành. Từ đốc-mít đến địa-phận làng Kim-sơn lại đình trú tại trong lô-điện; đến hai giờ chiều lại khởi hành từ nơi lô-điện ấy đi đến Tôn-lăng. Lại đình-trú tại trong lô-điện dưới Tôn-lăng một đêm; qua đến ngày 18 sẽ làm lễ rước tử-cung vào huyền-cung. Lễ ấy của làm nghi-chú phiền phức, viên phóng-sự của bản-quán chờ cho kết ngày ấy xem công việc đã diễn hành ra thế nào, rồi sẽ tục đăng tường tất.

CÁI VẤN-ĐỀ MOSSOUL TẠI HỘI VẠN-QUỐC

Hai tháng trước đây, tòa trị-sự hội Vạn-quốc đã quyết nghị cho về nước Irak hết đất Mossoul, nghĩa là tất sẽ phải ở vào trong đường cương giới tạm định ở Bruxelles sáu tháng trước đây.

Tuy rằng đường cương-giới ấy không đúng hẳn với đường cương-giới của nước Anh-yên-cầu, song hội Vạn-quốc quyết nghị như vậy, cũng là một điều đắc thắng lớn cho nước Anh. Nước Anh có hứa dùng một cái thái-độ hòa-hiếu với nước Thổ, và nhận việc quản-trị nước Irak một hạn hai mươi năm nữa.

Sau khi hội Vạn-quốc quyết nghị như thế, Rauf đại-biểu là đại-biểu nước Thổ có nói: «Chúng tôi không chịu mất cái chủ-quyền về đất Mossoul».

Chẳng biết hai nước Anh Thổ có gắng hòa với nhau được không, việc ấy cũng khó lắm. Nước Thổ thì muốn được thêm đất cát, mà không khi nào nước Anh chịu nhượng bộ về việc ấy. Chẳng biết đối với việc ấy Mustapha Kémal định xử trí làm sao. Nếu Mustapha Kémal mưu đặt nhiều đồn binh đánh nước Irak, thì hiện nay mùa đông tới nơi chưa phải là lúc dụng binh, mà nếu nay sông nhiều dụng binh, đã qua mùa đông khai chiến thì nước Anh tất cũng có cách đối phó ngay chứ không để cho yên nào.

MỘT CÁI QUÀ CỦA HOA-KỲ TẶNG NƯỚC PHÁP

Cuối tháng Décembre mới đây có một chiếc tàu của Hoa-kỳ đến đỗ ở bến Havre. Tàu ấy gọi là tàu Mac-Keesport, bề ngoài cũng giống như các tàu khác, nhưng trong tàu có chở một thứ hóa phẩm, xưa nay chưa từng thấy có bao giờ. Hóa-phẩm ấy là một tòa nhà.

Tuy thế, tòa nhà ấy làm ở Hoa-kỳ, nhà có đủ lò sưởi, thang gác, nhà bếp, nhà tắm, và lại đủ các đồ đạc bài đặt sẵn dùng trong nhà. Trị giá tất cả nhà cửa và đồ đạc tới 100.000 dollars, tính giá bây giờ là 2 triệu rưỡi quan. Nhà làm xong để bày ở New-York đã lâu, người đến xem có đến 10 vạn. Nay đem đến Pháp, lại sẽ bày ở Paris cho thiên hạ đến xem. Tòa nhà ấy của một hội-đồng kỹ-nghệ Hoa-kỳ tặng nước Pháp, giá thử hội ấy tặng một số tiền cũng được, nhưng hội lại muốn tặng một tòa nhà từ móng nhà đến gạch lát đều là vật liệu lấy ở Hoa-kỳ, và do tay người Hoa-kỳ làm ra cả.

MỘT CÁI TRỘM TỐI TÂN

Sở cảnh-sát nước Anh đương gia công tìm nã một anh đại bợm tên là Archi-bald Birch Ford, sau về tội ăn trộm ô-tô, và tàu bay.

Việc ăn trộm tàu bay xảy ra đã lâu, trộm một cái tàu bay của một trường học bay và dùng để đi chơi khắp Âu châu, đi đến đâu lại dùng giấy số giả, mà lên thảo-hạ lấy tiền để tiêu.

Khi tới Vienne, tên ấy bỏ tàu bay ở đấy, rồi đi đường bộ mà về nước, mãi đến sau đây mới lại can về việc ăn trộm ô-tô.

LỜI ĐÀN BÀ

Cái của báu nhất của người con gái

Ở đời có cái báu cái khinh, có cái hay cái dở; cái báu cái hay thì người chuộng, cái khinh cái dở thì người không ưa, đó là lẽ công nhiên ai là không biết, nhưng khốn nỗi người đời thường hay lầm lẫn, xin nói phần nhiều không dám nói cả, có khi lại chuộng cái đáng khinh, cái dở; có khi lại không ưa cái báu cái hay. Ta thử xem thuốc phiện rượu chè cờ bạc giai gái là cái dở mà người vẫn mắc; luân-lý đạo đức là cái báu cái hay, mà có nhiều người không ưa. Suy đó thì rõ câu nói trên kia không phải là ngược. Vì muốn giải cứu đó mà tôi nói hơi lạc đề, nay xin nhập đề mà nói cái cứu báu nhất của người con gái. Kể từ khi nước ta có văn-hóa thì ta ấy cái báu nhất của người con gái là chữ Trinh hay sao! Một người đàn-bà tiết giữ nổi trọn vẹn mới là đáng khen, có giữ được chữ Trinh mới là đáng báu. Mãi xem lịch-sử, có nhân đề lại cho ta bao gương chói lọi, nhưng than ôi! về thời đi này, nói mà thêm thẹn chữ Trinh, nay đã hầu như coi rẻ lắm rồi. Ngày ngày thường nghe thấy những chuyện trên báo trong dân, làm mờ cả gương gương của cổ nhân, làm xấu danh bạn quần thoa, đa chẳng là vì hiếu lắm chữ tự-do mà đến nỗi quăng chồng đi lấy quăng vào đường rậm, cái hay không chuộng mà chuộng cái dở đi rao! Sách có chữ «nhân qui vật tiện», chị em ta nên làm cho rõ nghĩa câu đó. Vậy thì ai đã bán rẻ của báu của tổ-tông di truyền, nên tỉnh lại, ai còn tuyết sạch giá trong nên giữ vàng giữ ngọc.

Bạn nữ lưu ta ở nhà quê chưa đến nỗi đốn, nhưng chỉ em ở nơi thành-thị đi-thôi nhất là ở Hà-thành càng nên giữ lắm, Hà-thành là nơi phồn-

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

hoa đủ các hạng người hèn, nhưng cái mầm hại nhất là ở bọn thiếu-niên mà ta mới cho cái huy-hiệu mới là «Công-tử-bột». Họ chỉ thiệt chỉ rèn tập luyện trí, có nghĩ chi đến thân đến nhà, đừng nói đến nước nữa, họ chỉ có một mục-đích là diện cho thực mốt, ngày ngày rong chơi, phất phới ở trước mắt chị em mình, khác chi lũ bướm đi rạo các vườn hoa mà tìm nước ngọt, mà nói cho đúng thì gọi họ là «lũ bướm» thì hơn, vì cái mất quốc-hồn của họ chẳng khác chi cánh bướm, lũ bướm kia cứ thế mà đi hút hết nước ngọt hoa này lại đến hoa khác, vườn này đến vườn khác để thôi!

Người đời thường ví chị em mình như hoa, chị em ta nên nhận, nhưng tự nhận là hoa trong vườn riêng có kẻ chăm hoa trồi hoa, có một hạng người qui hoa chuộng hoa như vàng như ngọc chứ không phải hoa ở công viên mà bất cứ ai, nhất là kẻ phàm ăn tục tử, cũng có quyền xem hoa ngắm hoa, có thể hễ trộm hoa. Đã vì như hoa thì hoa có nhiều thứ, thứ thì hữu sắc vô hương thứ thì hữu hương vô sắc, vậy chị em mình nên tự nhận là hoa nào? Em thiển nghĩ nếu tự nhận là Lotus-sen. Sen kia qui vì gì? Vì hương vì sắc. Nhưng hoa kia vì bị kẻ tiểu nhân nó lội xuống mà bứt trộm mất nhị thì sen kia cũng vô vị mà mất cả đời hoa, dù kẻ có hoa tiếc mà đem bình thì chỉ làm hoa chơi cho lũ rẻ rúi mà thôi; thêm nữa cho người thức giả. Toàn thể chị em mình đã vì như hoa sen thì người chủ hoa và hoa chẳng nên giữ gìn lấy cái giá trị của hoa hay sao? Chị em mình là hoa nhưng là hoa biết nói, hoa có tâm tư. Vậy chị em ta nên nuôi lấy cái lòng cao thượng, nên giữ lấy cái cẩn thận để treo lại cho nữ-lưu hậu thế cái gương sáng suốt như bậc ta xưa đã treo lại cho ta cái bài học ngày nay.

Nữ-sĩ Hoàng-thị-Mỹ.

Tin sau cùng.

Savannakhet, ngày 1er Février

Tàu bay chở thư ở Ai-lao

Tàu bay chở thư, đi chuyến thứ hai khởi hành ở Krattié sáng hôm nay 1 ở 6 giờ 40, đã tới Savannakhet hồi 13 giờ 25 không xảy ra việc gì cả. Tàu có đỗ 1 phút, Trận tàu có mang thư.

Việc tuyển cử phòng thương-mại ở Cao-miên

Pnompenh, ngày 1er Février

Ngày hôm qua, đã thi 6-10 chạy 250 kilomètres đi đường sau này: Saigon Biên-hòa, Xuân-lộc Baria; Biên-hòa về Saigon. Có 26 cái xe dự thi; không xảy ra việc gì cả. Chưa biết kết quả thế nào.

(Indopacifi)

VĂN UYÊN

Tiễn bạn đi làm việc

Cánh hằng tiện gió tung mây,
Nước non nam bắc đáng tây một nhà.
Tiễn đưa một chén quan hà,
Tri-âm đâu đó vẫn là tri-âm.
Quan hà tổng biệt.
Nỗi lòng này ai biết biết cho chăng.
Mừng cho anh bay bổng tít cánh hằng,
Vẫn nam tử bốn phương là chí khí.
Non nước đó ghi câu hẹn thề,
Thanh-âm này phỉ chí tang bồng.
Bước công danh đành sao rẽ mặt anh-hùng,
Trong bầu bạn mới thỏa lòng quân tử.
Kia gởi dặt, kia non, kia nước,
Chữ «Bình-an» xin chớ trước khi đi,
Đi hút hết nước ngọt hoa này lại đến hoa khác, vườn này đến vườn khác để thôi!

Lữ thứ cảm hoài

Một mình thơ thẩn buổi chiều,
Ngẫm phong cảnh những tiêu điều kém xuân.
Ngẫm thời vận hanh truân bỉ thái,
Nghĩ trò đời lắm nỗi xót xa
Nghĩ người lại nghĩ đến ta.
Thung già khuất bóng, huyên già
Ơn các đạo bể giới khôn vi, [còn tươi.
Nợ tang bồng trong thì chưa cam.
Giật mình lắm lúc lo toan,
Đài vai trung hiếu nặng toàn vẹn thay.
Tình huynh đệ đồng tây cách trở,
Cảnh biệt ly biết thuở nào quên.
Nhớ thì lấy chữ làng duyên,
Nợ tình chưa giả, nợ duyên đã đền.
Sao con tạo ghét ghen chi tá,
Kiếp phong trần đày đọa lấy lâu.
Cho bay một cuộc bể dâu,
Chim chim nỗ nỗi biết đâu mà lường.
Bước đành lại thà hương nương nắm,
Nỗi nhớ nhà đau đáu khôn khuây,
Trông phương còn ẩn cánh bay.

Đông-sơn Ng-văn-Luận

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	19 độ
15 giờ	20 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 15
— nhì, —	10 40
— ba, —	9 65
Thóc hạng nhất, —	6 60
Bắp ngô —	5 80

Giá bạc. — Kể từ ngày 2 Février 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là $ 1.05.

Thị giá quốc trái. — Ngày 31 janvier 1926.

4 %.	1917	43 f 75
4 %.	1918	44 f. 10
5 %.	1920	66 f. 70
6 %.	1920	80 f. 90

Ngày 1er février 1926

3 %.	vĩnh viễn	49 f. 45
5 %.	1915-19	65 f. 90

Các khoản tiền bưu-phí đã bắt đầu tăng rồi. — Xin nhắc lại để ai nấy biết rằng các khoản tiền bưu-phí từng tiền theo như lệ mà bản quán đã đăng trong báo trước, thì tại các nhà bưu-điện đã bắt đầu tăng từ ngày 1er Février rồi. Vậy từ nay ai có gửi thư từ, giấy gấy thép gửi cho mặc phiếu, bưu bạng, văn văn ở các nhà gấy thép, chớ nên nhớ mà theo lệ mới mà thi hành, kẻo lỡ quấy, lại phải phạt thêm tốn.

Cứ như lệ mới thì thư phải dán tem 5 xu chứ không được dán 4 xu như trước.

Hội Hồng thập-tự. — Ban hội Hồng-thập-tự Pháp ở Trung-Bắc kỳ (croix Rouge) là hội cứu giúp cho các binh-lính Tây bị nạn, may được phép Gia-cảnh mở một một đánh số lấy tiền cho hội kỳ. Cuộc đánh số này chỉ có một cái xe ta-rốt, số vé được bán đến 500 cái là chạy và mỗi vé chỉ được bán 5 hào thôi. Bắn ngày 10 février này thì rút số, độ quan Đốc-lý Hanoi kiểm-soát. Số được giải sẽ đem yết thị và đăng báo cho công chúng biết.

Nhân nói đến cuộc đánh số lấy xe nhà, lại nhớ đến mấy người hay nằm ka không rõ rệ không này sẽ mở một cuộc đánh số y như cuộc này. Trong nghị-định cho phép mấy trước cũng nói rằng số được giải phải yết thị và đăng báo cho công chúng biết. Vậy mà những người mua vé đợi mãi đến nay cũng chưa thấy đăng báo hay yết thị chi cả.

Quan Thống sứ De la Brosse tại Hanoi. — Quan Thống sứ De la Brosse tuần hiện nay Quảng-châu loan hiện đang qua Hanoi đợi quan Toàn quyền về để thương-thuyết về nhiều việc ở bản-lý.

Tòa án Đại-hình. — Trong các việc sẽ đem ra xử tại phiên án Đại-hình tới mới này, trừ các việc giả mạo chữ ký, giấy bạc giả, văn văn, thì có xét đến vụ một người Tây thiếu-niên con một người đốc điền ở Tuyên-quang, cách việt giết người mà trong báo đã nói đến trước.

MỘT DỊP RẤT TỐT

Bán xe ô-tô «Buick» 14 mã-lực, 7 chỗ ngồi, còn mới, dùng ít ít đầu sáng, máy bơm sáng «Zénith». Bánh sơ-mi cao-su mới. Giá 1.400 $.

Hỏi tại nhà Chabot, 49 bis rue Paul-Bert, Hanoi. 3.010

KÍNH CÁO

M. Rigal, làm việc tại sở Mật-thám Hanoi, có lời kính cáo để các người buôn bán biết rằng, ông ấy mua hàng gì của ai chịu đâu trả tiền ngay đó. — Vì thế, mà ông không nhận trả một thứ tiền nào cả mà mà biên tên ông ấy. 3544

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh dong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng «Cinéma Tonkinois» 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến. 3039

TRUNG BẮC HỌC HIỆU
校學北中

22, phố Nhà-thờ (rue G. Lamblot) Điện-thoại số 150

HIỆU-TRƯỞNG: **PHẠM HUY-LỤC**

Là trường tư-thục của báo Trung-Bắc-Tân-Văn mở ra có đủ năm lớp Sơ-học kiêm-bị, dạy theo như chương-trình nhà nước, nhưng chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Học-phí lấy nhiều hơn các trường khác là vì nhà học lịch-sự và sạch-sẽ không kém gì các trường nhà nước và mỗi thầy học chỉ dạy độ 25 học-trò trở lại. Hễ quá số ấy thì lại mở thêm lớp khác. Các thầy học kén toàn những người thành nghề cả.

Buổi tối có lớp học riêng chuyên dạy những học-trò đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt và thi vào các trường Cao-đẳng tiểu-học.

Giấy xin học gửi đến Trung-Bắc Học-hiệu 22 phố Nhà-thờ, Hà-nội.

Cái tin đời đời — Ít lâu nay ví các báo có đăng tin một nhà tiệm-tri Hoa-kỳ đoán rằng tới ngày 6 février 1926 này, thì sẽ có cuộc đổi đời; cái thế-giới hiện tại này, đã đại đã khốc, đã yếu đã mạnh, đã giả-man, đã văn-minh, tới hồi đó cũng sẽ xóa toạt đi hết, mà Hòa-công sẽ bày ra một cái trò đời khác, khác hẳn với cái trò đời bây giờ.

Tuy nhiên, chẳng phải chỉ thi ai cũng biết rằng cái tin đó là một tin đoán bậy.

Xét ra, cái câu chuyện nực cười ấy, sở dĩ phao đi chúng quá, chúng nói đến, là vì mỗi kỳ mỗi thêu-dệt thêm cho nó hợp với lòng liếu-kỳ hiếu-dị chung của nhân loại, mà kết quả thành ra một câu chuyện kỳ dị không đâu đuổi nghĩ-lý gì cả. Vậy trông bắt tất phải sai ai đăng tin, chẳng cũng có ông ai tin lời đoán của đồng bậy ấy mà các báo đăng tin người tiên-tri Hoa-kỳ nói cũng chẳng qua cool như một câu chuyện hài-đàm đó thôi.

Hội nô than Đông triều ở Uông-bí cần dùng người thầu khoán về việc làm đường sắt, hầm mỏ than, mỏ đá v. v. 5.534

QUẢ TẾT

Nhân dịp tết Annam kể từ ngày 1er Février cho đến 15 Février 1926, hiệu Bảo-chế L. Blanc, số 31 phố Paul-Bert có lời kính cáo để quí khách biết rằng:

1. Ai mua hàng từ một đồng trở lên thì bản-hiệu xi biếu một chai nước hoa nhỏ.

2. Ai mua hàng từ hai đồng trở lên thì bản hiệu xin biếu một chai nước hoa lớn.

FAMILY-CINÉMA

Phố hàng Buồm Hanoi

Ngày và tối thứ bảy 30 ngày và tối chủ nhật 3 Janvier, tối thứ hai 1er và tối thứ ba 2 Février 1926

Tại bản rạp chiếu Phim-ảnh

ĐỨC KHẢI ĐỊNH

3.008

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

50, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

VIỄN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở MẤY

Cuộc thi văn-chương tại hội Khai-trí. — Hội Khai-trí đầu năm có mở một cuộc thi văn-chương, cả thảy được bảy quyển thi thì hội đã chấm xong được có một quyển trúng giải nhì.

Hội định đến ngày chủ nhật 7 février, hồi 3 giờ chiều, sẽ phát thưởng cho các giả sách ấy.

Việt Nam Bảo-anh hội. — Hội đồng quản-trị hội «Việt-Nam Bảo-anh» định đến ngày thứ tư mồng 3 tháng hai tây, tức là ngày 21 tháng Chạp ta hồi 6 giờ chiều, họp đại hội đồng thường niên tại nhà công quán hội Khai-trí-tiến-đức, phố hàng Trống.

Vậy xin kính mời quí-ông, quí-bà đúng ngày giờ ấy đến họp Hội-đồng cho đông để bàn những việc hội:

1. Tờ trình tài-chính của ông hội-trưởng;
2. Duyệt-y sổ chi thu năm 1925;
3. Làm sổ chi thu năm 1926;
4. Bầu lại ban hội-đồng quản trị,
5. Việc vặt.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử xử những việc sau này:

Chực hiếp dâm. — Tòa Thượng-thẩm cho việc Phạm-v-Ngộ, can việc chực hiếp dâm phải tòa án Trùng trị Vĩnh-yên phạt 3 năm tù không có quyền xử đoán. Nhưng thế vẫn chưa phải là xong hẳn đâu, vì Ngộ còn phải chịu thêm 3 năm quản thúc nữa.

Ăn cắp đa của chủ. — Lưu-học-Trâm làm thợ đóng giầy cho hiệu Cự long phố hàng Bồ đã 10 năm nay, thường thường phải chủ phạt luôn. Một hôm chủ bắt được ăn cắp ba mảnh da và bèn cai đi giầy vì làm hỏng hiệu nên tòa án Trùng-trị Hanoi phạt 3 tháng tù và bắt phải bồi 10 đồng cho chủ. Tòa Thượng-thẩm lấy án, nhưng cho tội tù được hưởng án treo, vì Lưu-học-Trâm đã phải giam cứu hơn ba tháng nay.

Hành hung. — Lê-v-Tru là lính khố-xanh, ở Chợ-hò, hôm mồng 7 tháng 11 năm 1925, vào hiệu của một người buôn bán, tên là Bùi-ngọc-Toàn để mua hàng. Nhưng cửa hiệu không vào lại vào ngồi nằm. Người làm công ở hiệu lấy lời thì Lê-v-Tru trả lời ngay rằng có lính tráng thì không ai cấm được. Bấy giờ chủ hiệu thấy nói thế, chợt ra đấy ra ngoài. Lê-văn-Tru bấy giờ tức lấy gạch ném vào cửa hiệu đứng ở trong nhà. Còn Hoàng-v-Han là lính khố xanh cùng đi với Lê-văn-Tru thấy thế cũng lấy gạch ném vào hiệu. Tòa án Trùng-trị Hòa-bình phạt Lê-văn-Tru 21 quan, bắt phải bồi 25 đồng cho bản nguyên đơn và tha cho Hoàng-v-Han.

Việc này bản nguyên bèn bị đầu chống án xin tăng phạt bên bị cáo. Tòa Thượng-thẩm hoãn lại để nghị án.

Giả mạo, Lê-quang-Hòa làm thư-ký ở công-ty nấu rượu làm bằng giả mạo lấy giấm của công-ty ấy, các tội sông là 124 đồng bán lấy tiền bỏ túi. Hiện bồi đã thú nhận. Tại phiên tòa ngày 26 tháng 6 năm 1925, tòa án Trùng trị Hanoi phạt 1 tháng tù. Vì quản chưởng-lý chống án xin tăng phạt nhưng có trát đòi Lê-quang-Hòa không đến nên ngày hôm 29 tháng 9 năm 1925 tòa Thượng-thẩm hủy án khuyết tích tăng phạt lên 1 năm tù. Nay vì Lê-quang Hòa kháng án khuyết tích lấy thì tòa Thượng-thẩm lượng giảm tội tù xuống 6 tháng.

Hối lộ và đút lễ — Phạm-quang-Đạt là thư ký số Lục-lộ bị tòa án lễ của Nguyễn-văn-Đào là nộp phạt nhưng cho được bằng tiền mấy lần để đi tìm việc mà Nguyễn-văn-Đào thì bị thua là đút lễ. Tòa án Trùng trị Hà phong phạt Phạm-quang-Đạt 2 tháng tù án treo và Nguyễn-văn-Đào 100 quan. Tòa Thượng-thẩm tha cho cả, vì không đủ chứng cớ.

Cố ý đốt nhà — Một hôm Bùi-công-Đạt là người làm thuê đến nhà vợ lẽ tên là Nguyễn-thị Em rồi nhân vì chuyện bất bình cãi nhau, bỗ vợ lẽ tức giận đuổi không cho ở nhờ. Bùi-công-Đạt bị đuổi tức mình lấy diêm đốt nhà lá của bỗ vợ. Tòa án Trùng-trị Hà phong phạt 10 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án xử.

Nấu rượu lậu và trì-trá. — Sở Thương-chính đến khám nhà Văn-Định bắt được rượu lậu phải tòa án Trùng-trị Tourane phạt 500 quan. Văn-Định chống án, khi bị giải ở dọc đường trốn chạy rồi cho chân là Văn-Khang đi thay chịu tội cho. Tòa Thượng-thẩm tăng tội Văn 6 tháng tù và y tiền phạt.

Muốn biết lịch sử ông Phan-bội-Châu và cái án lăng lẫy của ông ngồi đồng để binh mới rõ thì nên mua quyển sách của báo Trung-Bắc-tân-văn đã xuất bản, có bán chép đủ lời tranh biện và các lời biện thuyết của hai luật sư cãi cho ông Phan. Những lời tranh-biện và những lời biện thuyết ấy duy có báo Trung-Bắc-tân-văn là biên được hết.

Giá bán một quyển 12 xu.

Recommandé thì gửi thêm 8 xu là hai hào.

Mỗi quyển trang đầu có một cái ảnh ông Phan-bội-Châu.

Mua buôn và mua lẻ hỏi tại nhà in báo *Trung-Bắc tân văn.*

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để nhuộm da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hạng bánh mứt kẹo. 3001

số 26

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vua *Khiết-đan* mừng-rỡ, liền sai tướng tiên-phong là *Tiêu-hân* đem một trăm tinh-binh ra đón tận đường vận lương của quân *Tống*.

Tiêu-hân đem quân đến đóng chặn tả của ải *Hoài-châu*, gặp xe lương đến bèn cả cười ầm lên, đều lấy mực bôi đen vào mặt, rồi tự mình vờ, cứ lái những quân vận lương của *Lý-cốc* thì bắt đem về trại, thành ra bao nhiêu xe lương, bị quân *Tiêu-hân* cướp lấy mất cả.

Hai quân vờ bảo với *Lý-cốc*, *Lý cốc* giật mình kinh sợ mà rằng:

— *Số quân-lương kể trong chặng đó* kể của tả, ngày nay lương thảo lại bị quân ta cướp lấy mất cả thì sợ-tế tất ngày đến nơi.

Lý cốc liền vắt một tờ biểu một tên là *Tả-chiêu* biết. Trong tờ biểu có nói:

— Hiện nay đại-binh ta đang lúc ngày cần, hễ hạ-trần ngày giờ sẽ tự. *Vệ-châu* và các đạo quân mã đi đóng đồn lại *Bân-châu* cùng *Hà giang*, để phòng khi có sự xung-đột.

Tân-châu được tờ ấy, suốt ngày lo nghĩ, bèn hạ tờ chiêu dân lính mới tăng. Bấy giờ *Tang dạo* làm *Khai-phong* phủ-doãn, thấy nước nhà đang gặp con nguy cấp, muốn xin vào yết-kiến *Tân-châu* để được tỏ bày mưu-kế.

Tân-châu đứng ở trong vườn, thoát nghe chim vang tiếng gái hoẵn, mà *Tang-dạo* bèn không được vào yết kiến. Sau *Tang-dạo* bèn nói với các quan đang cầm quân ở chính bấy giờ thì chúng lại tranh biện phải trái, không chịu theo lời.

Tang-dạo bèn lui ra, bảo mọi người rằng:

— Các như thế này thì *Tân* ắt khó lòng mà được trường-cửu!

Tân-châu hằng ngày tiếp được tin cấp-báo biên-biến, đã định đến mười đại-lộ quân mã, mọi giờ trên chính. *Lý ngạn-thao* cũng nói rằng:

— Bộ-hạ ngày giờ thiên-chính tuổi nhỏ mà người giữ nhà nước vững, không trọn nghề nhà nhiều việc, không nên để giờ về nay trận cuộc. Vậy bộ-hạ phải trên trọng giữ nhà, chớ có sông phù tôn dạo vậy.

Tân-châu nghe lời, mới *Cao-hành-chu* và *Dương-hạnh-đàm* đem quân đi đóng đồn ở *Bân-châu*. *Chiêu-diên-quang* đem quân đi đóng đồn ở *Hà-giang*, để phòng quân giặc. Lại sai sứ đem tờ chiếu đến khuyên bảo hợp đồ mà chưa phân thắng bại. *Tướng Khiết-đan* là *Thát sư ôn* thấy ngựa cầm giáo ra đó đánh giáp *Tiêu-hân*.

Tống ngạn quân ở bên quân *Tân* thấy vậy, cũng thúc ngựa ra đánh đỡ *Thát sư ôn*. Hai bên chống nhau vang động, tiếng quân sĩ reo hò vậy một phương trời.

Quân Khiết đan khi thì bằng hãi quá. *Tống ngạn-quân* không địch nổi, quay ngựa bỏ chạy, *Thát sư ôn* thúc ngựa đuổi theo. *Vương-thanh* một mình giữ nơi cổ đánh, lợi kịp mọi người phá kéo để cầm cứu với chủ-tướng *Bổ-xy*.

Bổ-xy nghe lời, sai *Vương-thanh* đem bộ-quân ra đánh, lại sai *Tống-ngạn-quân* đem năm nghìn mã-quân đi chặn chiến. *Vương thanh* và *Tống-ngạn quân* vâng lệnh đem quân ra đi. Quân *Khiết-đan* thấy vậy, tức thì đem đi rồi.

Trong khi giáp trận, *Vương-thanh* giữ ngang ngọn giáo, ngồi trên mình ngựa, quát to lên mắt bảo rằng:

— Bọn cường-khấu kia sao dám đem quân chạm-phạm ta?

Tướng Khiết-đan là *Tiêu-hân* cũng thúc ngựa tiến ra mắt bảo rằng:

— Ta cũng đem quân đi theo thiên-tử hạ-thần chứ không phải cướp bóc.

Song, liền ra đao xông vào để đánh. Hai bên giao-chiến hơn một trăm hợp mà chưa phân thắng bại. *Tướng Khiết-đan* là *Thát sư ôn* thúc ngựa cầm giáo ra đó đánh giáp *Tiêu-hân*.

Tống ngạn quân ở bên quân *Tân* thấy vậy, cũng thúc ngựa ra đánh đỡ *Thát sư ôn*. Hai bên chống nhau vang động, tiếng quân sĩ reo hò vậy một phương trời.

Quân Khiết đan khi thì bằng hãi quá. *Tống ngạn-quân* không địch nổi, quay ngựa bỏ chạy, *Thát sư ôn* thúc ngựa đuổi theo. *Vương-thanh* một mình giữ nơi cổ đánh, lợi kịp mọi người phá kéo để cầm cứu với chủ-tướng *Bổ-xy*.

Bổ-xy nghe lời, sai *Vương-thanh* đem bộ-quân ra đánh, lại sai *Tống-ngạn-quân* đem năm nghìn mã-quân đi chặn chiến. *Vương thanh* và *Tống-ngạn quân* vâng lệnh đem quân ra đi. Quân *Khiết-đan* thấy vậy, tức thì đem đi rồi.

Vương thanh thúc đai một tiếng mà thân rằng:

— Chủ-tướng cầm quyền, thấy thua mà không ra cứu, thế thì thật là có lòng làm phản. Ấu là ta tự đến một lòng trung thành để báo ơn triều đình mà thôi.

Bấy giờ thời đã mờ mờ tối. Vương-thanh vẫn cứ đánh không thôi. Bỗng nghe ở phía phương nam tiếng súng hỗn-thanh, *Khiết đan* lại có một đạo quân-mã kéo đến, xông vào đầu đánh *Vương-thanh*.

Vương-thanh mỏi-mệt quá sức, bị quân *Khiết đan* cả đem cho một nhát, chết ngay tại dưới chân ngựa. *Bổ-hy Vương thanh* bèn một người người, chết trận gần hết. *Khiết đan* thu quân về trại.

Tống-ngạn-quân thua trận chạy về, đem việc *Vương-thanh* chết trận báo cho *Bổ-xy* biết. *Bổ-xy* không biết đường nào cứu chúng cứu đều lo-ngại, không ai dám ra đánh.

Vua *Khiết-đan* nghe được tin ấy, lại truyền lệnh cho các tướng bổ vây quân *Tân* bằng hai bề vậy. Trong trại *Bổ-xy* hết lương, hễ càng sáu hiệt, không biết làm thế nào.

Bổ-xy mới cùng bọn *Lý thế-tinh* và *Tống ngạn-quân* thương-nghị mưu kế, muốn xin đầu hàng với quân *Khiết-đan*. Các tướng thấy vậy, không ai dám nói câu gì.

Chỉ có *Hoàng phố ngọ* cáp rằng:

— Triều-đình lấy quan nguyên-soái ủy-nhiệm trong quí tướng, vậy nên mới đem binh quyền mà giao phó cho. Nay quan nguyên soái chưa ra trận giao chiến với quân *Khiết đan* lần nào, cũng vội đem cả thành mà đầu hàng, thì còn mặt mũi nào trông thấy thiên-tử nữa?

Bổ-xy nói:

— Sự thế đã đến đường này, muốn không đầu hàng sao được.

Bổ-xy mật sai người tâm-phúc đến trại quân *Khiết-đan* để báo tin trước, và tâu với vua *Khiết đan*, xin đầu hàng thành sự rồi, phải cho được trọng-thưởng.

Vua *Khiết đan* nói lừa rằng:

— *Triều-đình* lấy sơn sông ngàn dặm mà giao cho quan nguyên-soái, đem binh quyền mà phó thác, thế mà không giữ được cho vững, lại đem cả thành mà đầu hàng, thì còn mặt mũi nào trông thấy thiên-tử nữa? Ta nay đã đem binh đến đây, thì phải quyết một trận sống mái, chứ không thể nào mà hàng được.

Sứ giả vâng lệnh, vội-vàng lui về, vào yết-kiến *Bổ-xy*, đem hết những lời vua *Khiết đan* nói, thuật lại cho nghe. *Bổ-xy* xiết bao mừng rỡ, một mặt sai viên tam-hộ thảo tờ biểu xin hàng.

Bổ-xy lại truyền cho quản giáp-binh ra ai-phục ở trong trướng, rồi gọi các tướng vào để thương-nghị. Các tướng ngồi lê gọi để định ngày ra đánh, đều kéo vào để ngay lệnh.

Khi vào tới nơi, *Bổ-xy* trao tờ biểu xin hàng cho xem và bảo rằng:

— Tôi thấy sự thế ngày-cấp, để xin đầu hàng với vua *Khiết đan*, vì thuận theo thì lợi lâu vào trong tay phải hiểu này, còn ai không theo, sẽ bắn tên (Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 châu kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh người ta rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3013

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai trương ở *Quảng-đông* bán T.n, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vĩnh-yên*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hạng tại trên sườn núi

cao như liễu-sâm, ô-long và thuỷ tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều-chế, xa gần ai cũng biết tiếng

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liễu-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG BÌ CHÍNH-THÁI ĐANH-TRÀ » cũng được nhiều quí khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí khách thường trà khỏi tốn mua lầm

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU:
Nam định: phố Khách, số 141.
Hà nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải dương: phố Khách, số 14.
3028 *Vinh Mậu trà hiệu cẩn bạch*

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Uroformine

Giá 1$30 một hộp 3001

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém ăn, ít ngủ sinh ra rạo phồi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dè, vì có mùi thơm không có lạm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
3001 MẬU BỔ 1$40

Đá bóng thi. — Chủ nhật 31 Janvier vừa rồi, hồi 2 giờ rưỡi, tại bãi đá bóng đường thành ta, có một cuộc đá bóng thi tranh giải quán quân năm 1925-1926, do hai hội *Eclair* và *1er Tirailleurs Tonkinois* mở ra đấu.

Hôm đó giới trẻ rủ nhau đến xem rất đông.

Đúng hai giờ rưỡi thì viên trọng tài là M. Zuvickel nổi hiệu cởi khai cuộc, hai bên đều giàu quân tranh đấu.

Hai bên mới bắt đầu tranh đấu đã kịch liệt ngay, quả bóng lúc nào cũng lăn-lộn trong bãi, khi cao, lúc thấp, mỗi khi bên nào đá được quí nào thì thì tiếng vỗ tay tiếng reo khen ran như pháo nổ.

Tuy rằng tranh đấu kịch-liệt, song kết quả hòa, không bên nào được vẻ vang nào.

Tranh đấu kịch-liệt như thế mà hai bên đều dùng lối, tuyệt nhiên từ đầu đến cuối không sảy ra điều gì khiếm nhã cả. Đáng khen thay.

Hôm tan cuộc, hội *1er Tirailleurs Tonkinois* lại mời hội-viên hội *Eclair* vào trại giải khát và trò chuyện hồi lâu mới ra về.

Mong rằng từ nay hội nào hay chơi khăm nhã nên theo gương hai hội đó, thì sau này nên thể-dục mới có ngày tiến-bộ.

Lê cao RI

Việt Nam Thanh-niên hội. — Hội Việt Nam Thanh-niên sẽ lại mở cửa từ mồng một tháng février 1926. Chỉ những hội viên có thẻ của hội và đóng đủ tiền nguyệt-sấp mỗi tháng 0$20 thì mới có quyền lại xem sách và mượn sách của hội.

Hội V.N.T.N. kính cáo

Ngã xe ô-tô. — Ngày hôm mồng 1 vào hồi 12 giờ trưa, cái xe hàng số F.D.M.N - 56 đỗ Trương-văn-Chương kéo, khi ở phố hàng Bông-đệm ra sang phố hàng Trống, thì dụng phải xe đạp của Đào-công-Bảm, may người lái ông em chết.

HAI NHÀ CHO THUÊ MỘT TỪ 1er AVRIL 1926 TRỞ ĐI.

1° S566 bis và 68 phố hàng Trống, hiện đang làm nhà Khách-sạn Mỹ, vườn rộng, cửa ra hai phố, hết chương 31 Mars 1926.

2° Số 7 đường lên Bưởi, xế cửa trường Bảo-hộ, vườn rộng, trông ra Hồ-Tây.

Trong hai cái nhà ấy, sẽ cho thuê một còn một cái để ở.

Hỏi tại bản-quán

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI DƯƠNG

Giúp hội TBKNCTTT. — Rạp xiếc Long-Trân đã bắt đầu khai diễn ở tỉnh ta tối chủ nhật 31 janvier vừa rồi, được nhân dân trong thành phố hoan nghênh lắm. Đến tối thứ năm 4 février sẽ diễn một buổi đặc biệt, để quyên vào hội TBKNCTTT mà hôm đó sẽ giảm giá để cho mọi người ai cũng có thể đi xem được. Chắc bà con trong tỉnh ta sẽ sẵn lòng chiếu cố đến xem cho đông.

TBKNCTTT lai cảo.

LAOKAY

Cướp đường. — Trưa vừa rồi, có người lại báo tại sở an-dân rằng có bảy tám tên hung đồ Khách, ba đứa có súng lục, *cướp mất* 7 con ngựa ở chỗ km 3 + 500 con đường Ban-lao. Sở tra-xét liền lập tức đến nơi xét, thì ra quân Khách ấy từ bên Bù đi qua sông Nam-ti sang, nhân gặp hai người Mê-phu tải đồ qua đó chúng bèn giở súng đọa mà cướp cả lấy, rồi chúng tự ăng theo đường xe lửa mà trốn về Tàu. Hiện còn tìm thấy nhiều bì muối giải rắc ở đường và 4 hòm đồ vật mang lên cho các quan võ ở Mường-khương và Chapa, cũng thấy rơi rụng tành cả ở dọc đường.

HOXGAY

Bắt được quân khả nghi. — Sở cảm vừa làm biên bản một người Khách tên là Lụt-Vay do tàu *Kachosan* ở bến Quảng-đông sang, lên bến ta. Người Khách ấy bị nghi là do chính phủ Quảng-đông phái sang đây thám xem tàu *Kachosan* có đồ vào bịnh Anh nào không. Cứ như lời viên chức tàu ấy nói, thì hầu hết các tàu biển đến có vỏ số các thám-tử của chính phủ Quảng-đông phái đi để xét cho nơi.

Người Khách ấy khai rằng hắn đi như thế được chính phủ Quảng-đông cấp cho 25 đồng lộ-phí.

MỚI XUẤT BẢN
Sách thuốc cho đàn bà con trẻ, cần cho mọi nhà
SẢN DỤC CHỈ-NAM
SOẠN GIẢ: NGUYỄN-VĂN-LUYỆN, Y-SĨ TẠI BẮC-KỲ
Có bài tựa của: Docteur H. Copplin, ancien Interne des Hôpitaux de Paris
CHIA LÀM BA PHẦN:
I. — Cách trông nom cho người sản-phụ.
II. — Cách chăm nuôi trẻ con.
III. — Các chứng bệnh của trẻ con.
SÁCH DÀY 200 TRANG, CÓ ẢNH, CÓ VẼ, GIẤY TỐT BÌA ĐẸP
Hiệu Thuy-Ký, 98, Phố Hàng Gai. Hanoi xuất bản
Bán ở các hiệu sách. . . . . giá: 0$75
Hiệu thuốc Pharmacie CHASSAGNE, 59, Rue Paul-Bert có nhận bán và từ nay đến 8 Février 1926 bán chiếu khách... 0$65 một quyển
3002 Ở xa gửi thêm cước phí (recommandé). . . 0$20

BÀ-BÔNG

Việc khám điền-thổ ở làng Bông-cụu. — Tự mấy hôm trước đây, dân làng Bông-cụu, tổng Yên-kiệu, thấy nhóm người về sự cần-cứ đường sá, để nghênh tiếp quan điền-sứ về khám điền-thổ ở làng ấy.

Nguyên là làng Bông-cụu tiếp vào nơi đồi núi, cảnh-vật tiêu-sơ, dân-địa bạc nhược. Tuy cũng mang tiếng là có đất có ruộng ít nhiều, nhưng có mục kích tận nơi mới biết rằng ruộng đất ở đây thật không phải là để nuôi sống cho dân cư: Ruộng đất có thể chia ra làm hai phần: — 1° Một phần ở vào những chỗ cao, phần nhiều toàn là đất sỏi, với đá ong, không đủ màu mỡ các thứ cây « khánh ăn » nhất; lại động nắng thì đất kiệt như cứt gà, mà mưa xong thì nước đổ lênh-láng; những nơi ấy là nơi gần chỗ dân cư, cấy lúa đành không được, còn trồng màu thì bắt quá chỉ vừa lại được cả khoai, cả sắn, cả hoàng tinh lăng nhăng, nhưng cũng chẳng ra gì cả. — 2° Một phần là những nơi đất cạn trồng mà toàn thị là đất sét trắng phau phau; hễ nắng lên thì rắn như đá, mà mưa xuống thì lại trơn, lên những nơi ấy đã khi nào đầm trồng khi mưa to đó, thì lại trồng màn quyết không được rồi, mà cứ lên tốt phi chết khó cũng chết lại; hoa hoặc có thoát được khi chết ấm ấy, thì cấy lúa cũng khoeo khư, kết quả cũng ra gì. Ấy ở làng Bông-cụu, ruộng là thế, đất là thế cho nên nhân-dân miền đó, tuy cũng đeo điền là có đất có ruộng, mà kỳ thực cái cách sinh nhai của dân phần nhiều phải trông cậy vào gánh cải trong rừng, hay đó quang gánh đi các chợ, chứ phiền đất ở nhà, bắt quanh cung cho được cả khoai, cả sắn, bát nước chè tươi, là tốt thôi.

Trước năm 1898, ruộng đất làng ấy, phần nhiều nhà nước vẫn liệt cho vào các hạng thổ; kể ra như thế cũng đã khá công-bình; nhân-dân đều lấy làm hàn-lâm; nhưng tự bước sang cuối thế kỷ sau trở đi, thì bắt bỗ thuế cứ thấy cắt đặt các hạng điền-thổ dưới lên trên mãi, thành thử điền-thổ đứng cao cũng tốt mà cứ gặp vào thuế của các bậc dân anh các-hạng tầng! Nhân-dân đã từng phải làm giấy kêu ca, nhưng lại gì nói ra xa, kẻ bé miệng khi nào tới tiếng được. Đến cả vừa rồi đây, các bậc dân anh làng ấy, lại cũng nhưng rắt kêu-ca, thì nghe đâu quan sở-tại đã từng phen thân hành đến tận nơi khám xét, thấy quả nhiên đích thực như lời dân đã từng kêu, nên rộ-đạc đặt lên quan trên lượng xét, thì kỳ làm sổ thuế vừa rồi, quan bản tỉnh đã cho tạm hoãn việc làm điền-bộ làng ấy, để đợi về tận nơi xét thực, sẽ y lời thỉnh-cầu của dân.

Cái lệnh quan trên sắp về khám điền-thổ đó vừa ban bố ra, thì hết thảy nhân-dân làng ấy đều sì-sồng mừng-rỡ, nào dọn dẹp đường sá, nào sửa sang sự nghênh-tiếp mà chờ đợi sự về khám của quan trên, vì ai nấy quyết rằng hễ quan trên mục-kích biết cái tình hình ruộng đất làng ấy như đã kể trên kia, tất dân sẽ được chịu thuế điền thổ một cách công-bằng hơn, xứng hợp với đồng-muối khoeo-khư của đất cát đó vậy.

Việc đặt hộp thư ở các làng. — Cứ xem tờ thông-tư mới đây của quan Tổng-sứ về việc đặt ra các hộp thư ở các làng, thì ở đâu cũng gửi cho các làng ở Trung-châu Bắc-kỳ ta sẽ đều đến có đặt ra các hộp thư cả, mà nhân-dân sẽ khỏi bị thiệt thòi riêng về sự gửi thư từ như trước nữa. Vì phần tỉnh ra, quan trên cũng đang trù liệu việc ấy, người ta nói rằng nếu có chiếu như cách thức nói trong tờ thông tư của quan Tổng-sứ về việc đặt ra hộp thư ở các làng, thì chắc nhân dân ở các làng miền đầu huyện Thanh-oai sẽ được phỉ cái lòng ao ước từ trước, là sẽ có một hộp thư ở chỗ Bến-vàn, là nơi xa cả các trạm, mà lại tiện đường đi lại của phu trạm ở Hà-đông vào Trái-sơn cũng đi các nơi trạm khác nữa.

X.

PHÙ-THỌ

Ngày 5 vọng Ninh-lăng. — Hồi 8 giờ chiều hôm chủ nhật vừa rồi, tại Hành-cung, các quan tỉnh phải tuyển có làm lễ vọng Ninh-lăng. Ngoài sân có hai hàng lính khố xanh đứng hầu sáng. Các quan đến hầu đã tang-phục khăn trắng áo dài, cũng như ngày làm lễ thành-phục. Trong đền đánh ba hồi trống, rồi xướng tuần lễ, các quan đều vào đứng thứ tự, kế đến xướng cử ai, chỉ, rồi xướng hành ninh-lăng-lễ, các quan đều lễ năm lễ. Đến dự lễ có quan Chánh công-sứ, quan Phó công-sứ, các quan Tây trong tỉnh.

Lễ chiêu-lịch. — Hồi tám giờ ngày hôm sau, là ngày lễ chiêu-lịch, quan tỉnh và phủ huyện các tư thuộc lại đến tế tự ở hành-cung để làm lễ chiêu-lịch. Mãi đến 9 giờ thì lễ xong.

THÁI BÌNH

Đón quan được thăng chức. — Hôm rằm, M. Nguyễn-hoa-Ngạc giáo học tại trường Pháp Việt tỉnh Thái-bình là lãnh tang ông Nguyễn-quang-Phẩ nguyên tri-huyện Thụy-anh (Thái-bình) đến ngày 26 tháng này sẽ đẹp duyên với Mlle Nguyễn-bạch-Liên, là lệnh đệ ông Nguyễn-văn-Thọ tri huyện Tiên-lữ (Hưng-yên).

Bản quán có lời mừng hai họ và chúc tân lang gia-nhân bách niên giai lão.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tử-Quyên nữ-sĩ

MMMDCCXXVIII

Nghìa năm văn-vật đất Thăng-long,
Tòa miếu làng vẫn ngất Nhị Nùng.
Tàng gác Khuê-văn cao núi Thái,
Rừng không thể nhịn cười đọc.
Hàng bia văn-sĩ rợp trời Đông.
Biển vẫn chưa nhạt màu son phấn,
Văn ngự còn trơ mực hóa-công.
Mới biết mạch văn bồi tiếp phúc,
Văn-minh càng tiếu về văn-phong.

Thăng-Long 16, ngõ Tô-tịch. Hanoi

MMMDCCXXIX

Nghìa năm văn-vật đất Thăng-long,
Lý thánh gây nên rất có công.
Dường cột cương-thường cao đất bắc,
Cang-thường đạo đức rộng trời đông.
Theo đường lễ nghĩa nhà Trần-Lỗ
Mở lối văn chương cõi Nhị Nùng.
Trải mấy mưa Âu cùng gió Á,
Văn trọ như đá vững như đồng.

Hoàng-kim-Ngọc
Chef de gare de Cổ-phúc

MMMDCCXXX

Nghìa năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thành đây cao biết mấy trùng,
Tường đạo-đức ngàn yên cõi Bắc,
Gội cương thường chẳng vững miền Đông
Tổng chuông vang dậy nhà thi-lễ,
Nét bút tô-hồi thay mưa gió mặc,
Quanh thêm sông Tử một dòng trong,

Lê-Toại
Lục-sự tòa Khâm-sứ Trung-kỳ

MMMDCCXXXI

Nghìa năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu bây giờ có khác không,
Đức-trạch dưới chung mưa Á vũ,
Văn-minh khắp mấy gió Âu-phong.
Gương treo nhựt-nguyệt đôi vành tỏ,
Dấu tạc cung-tường chín lớp trông,
Bể học rừng nho còn đạo-mạch,
Sông còn nước Nhị nói còn Nùng.

Mademoiselle Mộng-Lan
(Bình-thuận)

(Còn nữa).

VIỆC KINH-ĐÔ

Tiệc mừng ông Phan-hội-Châu. — Ngày 29 janvier 1926, khi hay giờ tối, nhân dịp anh em trong Nam ngoài Bắc và các tỉnh Trung-kỳ về Huế đông, nên các ông ở Huế chung với các ông các xứ, chừng 35 ông, đã có các hạng người và đều là những người học thức, hội tại hàng cơm Trung-Bắc, đãi cơm ông Phan-hội-Châu. Vì có nhiều người chưa được gặp cụ, nên muốn tìm một dịp như thế để giáp mặt và hầu chuyện cụ. Lẽ ra thì các ông ấy làm một bữa tiệc lớn để đãi cụ, song gặp lúc kinh-đô đương có việc buồn là việc Ninh-tăng, nên chỉ làm một bữa cơm thường mà thôi.

Bái-Long lai cảo

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 2 Février 1926

QUẦN HOA PHÁ TIỀU

(Toàn nữ ban ra diễn)

Vở chèo cải lương mới soạn. Diễn lần lần thứ nhất — Tích hát này rất buồn cười và vui trò từ đầu đến cuối. Ai đến xem rủng không thể nhịn cười được. Có nhiều điệu hát mới đặt ra. Xin các quý-khách giữ chỗ ngồi trước. Có bán vé trước.

3006

Ở NHÀ CHANSON & Cie
58, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có đủ các thứ đĩa hát hiệu VICTOR, thuộc loại cải lương: hát chèo, hát tuồng, hát cô-đầu, tiếng nam, tiếng Huế, tiếng Cao-miên, tiếng Quảng-đông, tây tiếng trong nước, mới về rất nhiều.

Victor 1/1 — 50$00

Một đĩa hát 1$00

Ngài nào có máy chạy ngọc thạch mà muốn mua đĩa chạy kim, thì có đến bản hiệu, vì bản hiệu có tiệm máy chạy ngọc thạch và chạy kim được mà không tốn bao nhiêu.

5542

BÁN ĐẤU GIÁ

Sau khi tuân-án thanh-toán

Ngày thứ hai, 8 Février 1926, lồ. 8 giờ sáng, bán đấu-giá, tại số 19, phố Neyret, Hà-nội, các thứ sau này, thuộc về việc tuân-án thanh-toán của M. Nguyễn-văn-Khiêm tức Nam-lợi.

Rượu Vins de Bordeaux et du Médoc, — rượu Vins Mousseux — rượu Liqueurs và rượu Apéritifs hạng tốt, rượu Champagne, bánh Biscuits, các thứ đồ hộp, các thứ mứt, đồ may vá, tủ bình, bàn giấy quầy hàng vv..

M. Yves, M. Genès đại-lý buôn bán, có phát-thệ đứng bán các đồ hàng. *Bán tiền ngay người mua không phải chịu phí tổn.*

Còn đồ-lạc, bàn ghế đồ M. Feury lỗ giá ủy-viên đứng bán. *Bán liền ngay, người mua phải giả thêm 10%.*

Tại Hà-nội, ngày 25 Janvier 1926.
Đại-lý buôn bán có phát thệ
Ký tên: Yves M. GRENÉS,
8 Rue Jauréguiberry, Hanoi
5.643

KHÔNG ĐẦU RẺ BẰNG

Biệu có bán: Muối, Ciment, Sắt, Dui, Nhen, Clinphong, Sắt, ở bằng gỗ Lim, sơn-lắp và đủ các đồ phụ tùng làm xe. Cao su, các thứ bao gai, bao cói Dây gai sợi, Dây đay, to, con vân ...

Hiệu tôi vừa mới nhận ở trên Thượng gửi sang thứ sắp thơm non vào thơ đã mềm thịt, trắng đã, xanh tốt, sạch giữ, khỏi chảy. Nhưng ai đã hạch thứ sắp này là thứ gì công-hiệu như thế.

Hiệu tôi lại có bán cả thứ quần bột mày mà rẻ, đã đẹp lại bền gấp 4 mấy cái 0$45 0$55 65

Quý-khách mua buôn xin tính giá n.14 20 /.

Mỗi tại hiệu ĐỨC LONG, 96, phố Mã mây, Hanoi.
3041

Rượu bổ-đào:
- TONIQUE TONKINOIS-
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tàu Nội-các phụng lời chân phê rằng:

Chiếu nay đợi dược phòng của MONTÈS qui công, có chế nên một thứ rượu bổ để tặng ngự dụng qua rồi, dáng nên gia thưởng, trước lục phê thị cho qui dược phòng chế-tạo để lưu-hành.

Khâm thử.

Nhân dịp tết Nguyên-đán ta sắp tới nơi, bản-hiệu tạm rút giá rượu

Tonique Tonkinois

để hiến liệt-qui gọi là tỏ tấm lòng thành của nhà hàng đối với bạn mua hàng vậy.

Kể từ ngày 20 Janvier 1926 đến 15 Février 1926 giá mỗi chai bán có 2$00.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

3001

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính nửng mấy giọt.

Giá tiền 0$90
3001

Agents d'Assurances en Europe:
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Cách lịch-sự ở Hà-thành

Hiệu Café Restaurant HIỆP-THÀNH, số 29, phố Bờ-sông (Bd Francis Garnier) có đủ phòng ăn và phòng trọ rất sạch-sẽ, lịch-sự để nghênh-tiếp các quí-khách. Ngài nào ở xa, đánh giấy thép về giữ phòng trước, thì bản-hiệu xin cho người ra gare đón và trông coi giúp việc đi đường.

3035

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert. — Hanoi

NHÂN DỊP TẾT NGUYÊN-ĐÁN AN-NAM

BÁN GIÁ ĐẶC BIỆT — MẤY THỨ GIÁ HÀNG

Rượu Anise le Marie Brizard . . . *Một chai :*	19 fr. 2[illegible]
Prunelle fournier, *lọ sành.* . . . . *Mỗi lọ :*	22 fr. 0[illegible]
Mandarinette *Cusenier, lọ thủy tinh*	13 fr. 00
Prunelle *verte Cusenier, lọ thủy tinh*	13 fr. 00
La Raphaëlle. . . . . *Nửa chai :*	8 fr. 75
Quinquina *Edouard Dubonnet & Labussière.* *Một chai :*	11 fr. 50
Mousseux André Callois, *giấy trắng.* *Một chai :*	9 fr. 00
Nửa chai :	5 fr. 50
Vin fin Vieux Castel *blanc doux. Một chai :*	6 fr. 00

3005

振商號

Trong người ta có ba sự nhu cầu : ăn, mặc và ở. Nay sẽ kể về ăn, một món ăn đệ nhất cần là sách sẽ hợp vệ-sinh và có bổ ích cho người ta. Như thế hiệu Tchan-Xuong Công-ti chế ra các thứ bánh Tây, bánh Tây, biscuit, các thứ kẹo Tây, kẹo nho rẻo, kẹo yến mềm, kẹo rừa, kẹo sữa bò và còn nhiều thứ bánh kẹo khác nữa không thể kể xuể được. Nguyên-liệu toàn dùng cực phẩm, chế pháp nhất là cần thận sạch sẽ vừa chang-hoàng lịch-sự làm quà bà con thực là đích đáng lắm. Các ngài châu-cố bản hiệu thanh tâm cảm ơn vô càng, gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Kính cáo

Tổng-lý

WONG KONG SANG

106, Rue des Voiles, Hanoi

3081

CHU' TÔN!

si muống ngăn ngừa cho thân

CHO KHỎI ĐAU

NHỨT LÀ

Khan cổ, đau độc giọng, yếu tim, đau phổi thì chỉ có ngậm THUỐC HƯỞN

VALDA

Hơi thở đã thơm mà lại được Khỏi ho cảm mạo thương hàng Dùng có thể hít hưởi hơm đo đây hay là có vài độc.

Thì cũng Khỏi lo đau

Còn có đau: Sổ mũi, Khan cổ, Khao tiếng, nóng lạnh cũng là bỏ thì cũng cứ dùng THUỐC

PASTILLES VALDA

ngậm thong hơi tốt lắm.

Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm

Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

3044 b

IMPERATOR

SUPÉRIEUR AUX ANIS

là

thứ Rượu Áp-sen

rất thơm ngon

UỐNG TIÊU-THỰC VÀ GIẢI-KHÁT

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

Mụn - Sang độc
Lát - Gãi trầy da
Đau gân - Nhức nhối
Nhức gân cốt

Sưng mình
Nhức gân
Vì máu sanh ghẻ chốc

CHO ĐƯỢC HỦY TUYỆT CÁC SỰ ĐAU ĐỚN NHỨC NHỐI

Nếu mà phải chịu các sự đau đớn khốn cực, ngoài trừ các bịnh đau ngoài da, thì là bịnh sưng gân, đau gân cốt, đau và sưng trong tử cung, đau mấy cái lắt léo, nhiều khi nó đau nhức thấu lên trên đầu, dưới chân thì sanh ung độc, chảy máu, chảy mủ, chảy nước vàng.

Những bịnh khốn khó ấy cũng bởi huyết hư mà sanh ra.

Bởi vậy muốn hủy tuyệt muôn ngàn sự tai hại ấy, bịnh hoạn ấy thì phải tìm biết lại nơi máu huyết mà sanh ra.

Thuốc *DÉPURATIF RICHELET* thì làm cho huyết trở nên tốt, nhiều ông danh sư đại tài đều rập một tiếng mà chứng rằng : thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là một thứ thuốc hiệu nghiệm mới tìm để khử trừ các chứng bịnh vì máu huyết, nó làm cho trở nên tinh khiết.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỉ ở tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở nước nhà bên tây, Sai on.

Nếu rất mà hết thì gởi ngay qua hàng cái Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Belfort, BAYONNE (Basses Pyrénées).

3048 a

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LACROIX, 20 bl. Rue Philippe de Girard — PARIS

3044 m

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rừa, sưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$ 1[illegible]

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

NHÂN DỊP TẾT

Trong **25** ngày từ ngày **15** tháng Chạp đến mồng **9** tháng riêng các quí-khách đến mua hàng, hoặc gửi thơ về mua hàng ở bản-hiệu, mà có gửi giá trước, hoặc cả số tiền hàng, hoặc một món tiền sấp sỉ với số tiền hàng mua, thì đều có quà tặng cả.

Ai mua **0$50** trở lên xin biếu một chai nhỏ VIN TONIQUE GÉNÉRATEUR J. K. WATSON.

Mua từ **2$00** trở lên, tùy theo số tiền nhiều ít, xin biếu hoặc là *một chai rượu mùi, một bánh sà phòng, một hộp phấn,* hoặc *một lọ nước hoa Pompéia.*

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

Cần một người thợ mạ kền và một người phụ

HỎI TẠI :

GARAGE BOBILLOT

7, Bd Bobillot — HANOI

(Đến xin việc cần có chứng-chỉ)

3010

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lớp-láng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

KENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre :* **2$40**
Trước khi ăn cơm nửa một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn tre con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,60**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3063

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi :
21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900,
4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1925,
10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

Tư bản dự định : Francs **72.000.000**
Tư bản nộp rồi : » **68.400.000**
Tổng cộng khoản dự-bị ngân ngày 30 Juin 1294 : » **84.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).
Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.
Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quán :

Tại Đông-Pháp : Nam-kỳ : SAIGON.
Trung-kỳ : TOURANE.
Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.
Tại Vân-Nam : MÔNG-TỰ, VÂN-NAM-PHỦ.
Tại Tiêm-La : BANGKOK.
Tại Ấnh thuộc-địa : SINGAPORE.
Tại Trung-hoa : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
Tại Phi-châu : DJIBOUTI.
Tại Tân-thế-giới : NOUMÉA.
Tại Tahiti quần-đảo : PAPEETE.
Etablissements français de l'Inde : PONDICHÉRY.

3048

Hiện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui vo[illegible] porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đồng 15 quan lúc đầu rồi về sau đóng 1 lần 16 tháng mỗi tháng 20 quan, theo như luật ngày 12 mars 1900 thiệt là chắc chắn cho người mua.

Thoát đóng số đầu thì qui-khách nhận ngay được một số và được dự ngay cuộc rút số kỳ cho đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi phiếu PANAMA được trúng thì được liền từ 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ xổ số các ngài lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ xổ số vào những ngày :

15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3046 d

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)